СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 239. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 6-го грудня 1945. No. 239. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, December 6, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1010 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

МОРЕЙ ЗАКИДАЄ ПРЕЗИДЕНТОВИ НАМІР ЗНИЩИТИ ЮНІЇ

Президент Конґресу Промислових Орґанізацій (CIO) Филип Морей, у своїй промові по радіо з Пітсбурґа у вівторок 4. грудня, закинув президентови Труманови, що він зміряє до втихомирення промисловців і приготовляє законопроєкт для ослаблення, а потім і для знищення юнійного руху. Морей сказав, що пропозиція Трумана для створення комісій до устійнювання фактів у спорах між підприємцями й робітниками, це дуже поважний зворот від тої політики, яку підтримував президент Рузвелт через 15 літ.

У Дітройті містопредсідник юнії автомобілевих робітників Волтер П. Рутер виголосив промову до страйкуючих робітників, а в ній теж натаврував президента за його зміну політики в робітничих справах. Вчасі його промови робітники вигукували „бу-у-у" на згадку імени Трумана.

Джордж Міні, секретар Американської Федерації Праці, заявив в Ґарісбурґу, що робітники не приймуть пропонованого законодавства і що не будуть працювати ані одної мінути проти своєї волі.

КОНҐРЕС ПРИСПІШУЄ ЗАКОНОПРОЄКТ ТРУМАНА.

Як у сенаті так і в палаті репрезентантів конґресмени швидко почали підготову праці для переведення законопроєкту Трумана в справі припинення страйків. Конґресмени висловлюють переконання, що законопроєкт буде переведений ще перед Різдвом, як цього бажає собі президент. Переслухання перед обома конґресовими комісіями в цій справі розпічнуться негайно.

ЗАСТРАЙКУВАЛИ „ДІЯМАНТОВІ" РОБІТНИКИ.

Механіки, які обтісують нешліфовані діяменти і заробляють по сто долярів тижнево в ювілерських підприємствах у Ню Йорку, вийшли на страйк за підвишку платні. Яких 50 підприємств, що доставляють на продаж діяманти, замкнені цілком. Усіх механіків в цій промисловости є півтора тисячки.

ФРАНЦІЯ ДІСТАЛА ПОЗИЧКУ ПОНАД ПІВ БІЛІОНА.

Злучені Держави дали Франції позичку у висоті $550,000,000 через Експорт-Імпорт Банк на заплату таких матеріялів, які вона закупила ще заки ввійшов в життя закон про ЛендЛіз. Позичка платна в 30 літах з відсотками 2½%.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР У ВАШИНҐТОНІ.

Бувший професор університету Шікаґо, д-р Оскар Ланґе, прибув до Вашинґтону як посол новітньої Польщі і уладився з родиною в будинку польської амбасади. Він знаний з того, що свого часу їздив з Америки до Москви на розмову зо Сталіном.

ВОЄННА ФЛЬОТА З 660,000 ЛЮДЕЙ.

Палата репрезентантів приняла законопроєкт для тримання при воєнній фльоті 660,000 офіцирів і моряків. Тільки людей потрібно для належної обслуги 1,082 великих кораблів і 6,084 помічних воєнних кораблів. Таку кількість кораблів для потреб американської воєнної фльоти признала за потрібну палата ще в жовни.

ПРИЗНАЧЕНО 32 КОРАБЛІ ДЛЯ ПЕРЕВОЗУ ВОЯКІВ З ПАСИФІКУ.

Воєнний департамент оприлюднив, що до перевозу вяків з Пасифіку домів призначено додатково 32 кораблів. Вони разом можуть змістити 82,000 людей.

З МАСОВОГО ВІЧА В СПРАВІ АТОМОВОЇ ЕНЕРҐІЇ.

У Медисон Сквер Ґарден в Ню Йорку, в якому міститься около 20,000 людей, відбулося у вівторок 4. грудня віче за спонукою Незалежного Комітету Громадян для Мистецтва й Науки. На ньому промовляли визначні знавці й науковці, між іншими британський біолоґ Джуліян Гокслі, проф. Колюмбійського університету д-р Гаролд Юрі, секретар торговлі Генрі Волес, сенатор Чарлз В. Тобі, віцепрезидент Юнайтед Отомобил Воркерс Ричард Франкенстін, полк. Іван Карлсон з корпусу маринарки, актор Дені Кій і воєнний ветеран Джостин Ґрей.

Волес заявив, що надія є сильніца страху і тому треба вірити, що нова сила принесе більше хісна для світу, ніж би вона принесла, колиб її вжито для знищення світу. Він домагався віддання контролі над атомовою силою Обєднаним Державам. Гокслі жадав заборони атомової бомби. Інші промовці пятнували адміністрацію Трумана в заграничній політиці.

Сенат приняв законопроєкт з повновластями для делеґатів в О. О. Д.

Сенат приняв 65 голосами проти 7 законопроєкт в справі повної участи Злучених Держав в Організації Обєднаних Держав (UNO) Законопроєкт дає цілковиту повновласть делеґатам в цій міжнародній установі вжити цілої сили Злучених Держав для підтримання поваги Ради Забеспеки в UNO. Перед кінцевим голосуванням появилися різні внески для обмеження повновластей делеґатів, але ці внески перепали. Законопроєкт опертий на Чартері Обєднаних Держав із конференції в Сан Франсиско. Його має ще приняти палата репрезентантів.

БИРНС ЗАЯВЛЯЄ ПОВНУ ПІДТРИМКУ ДЛЯ КИТАЮ

Секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс у передодні переслухання бувшого амбасадора для Китаю Петрика Горлія, заявив, що Злучені Держави у своїй закордонній політиці дають повну підтримку теперішньому китайському урядови.

СЕНАТОР ІСТЛЕНД ТАВРУЄ РОСІЮ ЯК ХИЖАЦЬКУ ДЕРЖАВУ

Сенатор Джеймс О. Істленд, демократ з Мисисипі, гостро скритикував в сенаті адміністрацію Советів у Німеччині. Він заявив, що Росія зміряє до цього, щоб виголоджену Німеччину перемінити на сателіта Москви, а Західні держави не можуть дозволити на це, щоб Росія перемінила на комуністичний лад усі держави, за виїмком Анґлії й Злучених Держав. „Американський нарід мусить зрозуміти, що Росія це хижацька і загарбницька держава і що сьогодні вона йде такою самою фатальною дорогою завоювання й аґресії, з якої Адольф Гітлер запалив світ".

РАКЕФЕЛЕР ПРИЗНАЧИВ МІЛІОН ДОЛЯРІВ НА ОЖИВЛЕННЯ РЕЛІҐІЇ В ЕВРОПІ

Джан Д. Ракефелер дарував міліон долярів на поміч для релійгійної відбудови зруйнованих европейських країв. Дарунок передав Ракефелер до розпорядку Приятелів Світової Ради Церков. Він заявив, що гроші мають бути вжиті негайно на таку працю головно на підтримання християнської єдности. Згадана рада церков закладає інститут в Женеві, у Швайцарії, на вивчення світських пропаґандистів релігії.

Британія обіцює Індії свободу з правом виступу з Британського Комонвелту

В обидвох палатах британського парляменту проголошено урядові заяви в справі Індії. Герберт Морисон прочитав це в палаті послів, а лорд Петік-Лоренс в палаті лордів. Отже уряд повторив те, що було запропоноване свого часу Крипсом. Він є за незалежність Індії, але з тим, щоб до цього дійшло мирною дорогою, а не силою. Далі уряд є за це, щоби вислати до Індії спеціяльну парляментарну комісію, яка переговорилаб ці справи на місці з індійськими провідниками. На запит Морисон зазначив, що Індія матиме незалежність разом з правом цілковито відділитися від Брітійської Спілки Народів, якщо цього захоче.

ВДОВОЛЕНІ З ТОГО, ЩО ПРИБУДЕ ПАРЛЯМЕНТАРНА ДЕЛЕҐАЦІЯ

З Бомбаю, Індія, звідомляють, що хоч покищо пема ніяких декляpацій збоку індійських провідників щодо того, що було говорено в британськім парляменті про Індію, то загально всі вдоволені, що прибуде до Індії парляментарна делеґація.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ НЕ ХОЧУТЬ РОСІЙСЬКОГО КОМУНІЗМУ

Тилмен Бордин пише з Єнан (Китай) до часопису Ню Йорк Таймс, що Ліу Шао-чі, член Політбюра китайської комуністичної партії, сказав йому, що китайські комуністи не хочуть настановляти комуністичний уряд на територіях, що є під їхньою владою. Каже, що вони за те, щоб існували „місцеві демократичні уряди", та щоб таки дійти до згоди з Куомітанґом, себто урядом Чянґ Кай Шека. Далі казав, що китайські комуністи, хоч визнають науку Маркса, є наразі в Китаю за „демократично-капіталістичні" методи правління, та що російський комунізм не є для них взірцем. Їхня політично-економічна програма, казав він, є подібна до американської з часів Джеферсона і Линколна. Правдивий комунізм, казав він далі, не відповідний для Китаю у теперішній стадії його політично-економічного розвою. Теперішна наша політика, казав він, є за „політичну і економічну демократію".

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ДАДУТЬ НІМЕЧЧИНІ ХАРЧІ, ЗАПОВІДАЄ КЛЕЙ

Ґен. Лусіюс С. Клей, американський заступник мілітарного ґубернатора в Франкфурті над Меном, заявив, що не є ціллю американців довести до того, щоб німецький нарід голодував і був виснажений. Таке сказав він на зібранню Ради державних міністеріяльних президентів у Штутґарті. Зібрання отворив формально ґен. Джозеф Т. МекНарні, командант американських сил в Европі. Від 1. січня, казав ґен. Клей, Німеччина під американською окупацією діставатиме харчі в такій мірі, щоб припало на кожного мешканця 1,550 кальорій денно.

ДО ДОМУ! Це є те одиноке бажання, яким живуть тепер американські вояки, розкинені по цілому світі. Кожний день привозить їх до Америки. Та ще багато остає поза нею. На образку бачимо американського великана-літаконосця, що привіз наших вояків з Анґлії. Воєнний корабель зветься „Ентерпрайз".

КОЖНИЙ З 20 НАЦІСТІВСЬКИХ ПРОВІДНИКІВ НА СУДІ В НОРЕМБЕРЗІ ВИНУВАТИЙ

Таке заявив головний британський прокуратор, сер Гартлі Шовкрос, промовляючи майже цілий день на тему індивудуальної вини підсудних. Прокуратор, передбачуючи, на чому буде опиратись оборона, доказував, що підсудні не тільки виконували прикази, але були учасниками заговору щодо нападу на інші краї та викликання світової війни. Далі твердив, що приходить часом такий момент для того, що виконує прикази, що йому треба відмовитись від того, якщо виконання приказу не є згідне з його власним сумлінням. Вбивник, казав прокуратор, не може станути перед суд і боронити себе тим, що той, що є його начальником, казав йому вбивати. Прокуратор обговорював ще питання, чи можна судити за вчинки, які не були обняті законом, на підставі якого тепер судиться, а на чому буде стояти оборона підсудних. Він каже, що документи виказують, що підсудні були учасниками обману і дволичности Гітлера в міжнародному життю. Прокуратор наводив 12 випадків націстівської змови в справі нападу на різні европейські держави в часі, коли Гітлер та його висланники обмінювались з тими краями солодкими словам про мир і приязнь. Далі прокуратор нарахував 26 міжнародних договорів, які нарушив Гітлер разом з многими з підсудних. При тому підкреслив, що „Паризький договір" є договором, що обовязує всі держави, що його підписали, а він визнає війну незаконною. Сімох з обвинувачених називав прокуратор „вбивниками", „ґенґстерами" і т. п. словами.

У ВІДПОВІДИ НА КРИТИКУ.

„Армі-Нейві Джорнал", неофіційний журнал, що виходить у Вашинґтоні, порушив справу, яку теж обговорюють і американські військові кола, а нею є суд над німецькими військовими командантами, що є на суді в Норемберзі. Отже дехто каже, що такий суд ґенералів і адміралів „дискредитує військову професію". Такі замітки передрукував теж військовий журнал „Ди Старс енд Страйпс". На те відповідає суддя Роберт Г. Джексон, що проводить судовою розправою в Норемберзі. Він каже, що такі балачки є нічим іншим, а тільки „нонсенсом", бо в Норемберзі не судиться військових за те, що вони боролись і служили своїй батьківщині, але за політику, за те, що пхали край у війну, що піддержували аґресій, що підготовляли напад.

МУСИТЬ БУТИ АРЕШТОВАНИЙ!

Такий є приказ начальної команди ґен. МекАртура, коли іде про особу князя Морімаси Нашімото, що є з „цісарської крови". Князя будуть судити як воєнного злочинця.

МАВ СПАСТИ ЖИТТЯ ЛЕТУНІВ.

Булиб згинули всі американські летуни, що бомбардували в 1942 році Токйо разом з ґен. Дулітлем, якщоб не інтервенція японського цісаря Гіроґіта. Тому згинуло тільки три, і то в Китаю, а решта вратувала життя завдяки інтервенції цісаря. Таке заявив маршал Шунроку Гата, додаючи, що за смерть летунів в Китаю повинен відповісти ґен. Шіґеру Савада, що був там командантом.

В ОБОРОНІ ЯМАШІТИ.

Аж чотирох адвокатів-американців промовляли цілий ранок в справі японського ґенерала Томоюки Ямашіти, судженого за воєнні злочинства, яких допустилася на Филипинах японська армія, якої він був командантом. Оборонці пробували доказувати, що Ямашіта про те все нічого не знав і не мав спроможности ті злочинства спинити. Прокуратор матиме кінцеве слово й буде жадати кари смерти.

В СУМАТРІ ЗАНОСИТЬСЯ НА БУРЮ.

На Яві іде далі війна з повстанцями, але вона, як заповідають, буде нічим в порівнанню з тим, що що заноситься на сусіднім острові — на Суматрі. Там теж була влада Нідерляндів, але голяндці не змогли за 350 років влади цього острова ніколи цілком успокоїти. Там тепер виглядає ніби спокійно, але цей спокій це ніщо інше, як кажуть, але заповідь великої бурі. На острові є всього одна британська дивізія.

ДО ДОМУ!

З Токія доносять американські кореспонденти, що на цілому Пацифіку американські вояки мають тільки одно бажання: Дістатись на Різдво до дому. Негодують, що відходять тягарові кораблі до Америки порожні. А теж кажуть, що коли їх возили на фронт на короблях завалених вояками, то можуть їх в такий самий спосіб відвозити до дому. Та урядова статистика виказує з дня 30. листопада, що до 2. вересня було на Пацифіку 3,400,000 вояків, а від того часу перевезено до стейтів 1,100,000 вояків.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА Поодинока число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

УСТУПАТИ, АЛЕ ЯК ДАЛЕКО?

Демократія, що перемогла в цій світовій війні, виставлена тепер на велику пробу. Виграє вона мир, чи ні? Журба за це давить нині уми усіх свободолюбних людей, що думають про замирення світа та новий лад у ньому.

Відомости, які доходять до нас з повоєнної Европи, вказують наглядно, що там, де поза Росією люди мали до діла з червоним тоталітаризмом, вони від нього відвертаються. Совєти не лишають нігде доброго сліду за собою.

Методи правління, що їх приносить з собою совєтське „визволення", нікого не захоплюють, коли іде про широкі народні маси в різних краях в Европі. Це вже стверджений факт. І таке пишуть згідно американські кореспонденти, за виїмком, очевидно, комуністів чи комунізуючих. З цього виходилоб, що Росія програла в Европі з своїм комунізмом і тоталітаризмом, хоч належить до переможного табору. Властивими переможцями повинні би бути: Злучені Держави й Анґлія. Або іншими словами: Переможцем повинна би бути західна демократія.

Але чи так є в дійсности?

Ні. Так не є. А не є в першу чергу тому, що заки західні демократії оглянулись, що й як робити в Европі, то Росія вже захопила під свої впливи великі простори, а то й цілі держави, і там і досі сама господарить. І то господарить по своєму, на совєтський лад: при помочі грубої сили, терору і насилля. А preцінь і вона зобовязалась визволяти по демократичному, а не по тоталітарному, по совєтсько-націстівських зразках! Та виходить, що нема сили, щоб заставити Росію поводитись по демократичному. Щож тоді з такої демократії, думають люди в Европі, коли вона, хоч у руках таких великих потуґ як Америка й Анґлія, а мусить уступати Росії!

Демократія слабне в Европі ще й тому, що не має надії, щоб обставини змінились на краще. Люди в Европі бачать наглядно, що Росія і Сталін поступають згідно з добре уложеним заздалегідь пляном. І то майже в кожному „визволеному" краю на один і той самий лад. Росія знає, чого хоче. І змагає до свого послідовно й пляново. Та такого не можна сказати про західну демократію, чи властиво про демократію, бож на сході Европи взагалі ніякої демократії, а тільки є абсолютне панування комуністичної партії. Західно-демократичні потуги, коли брати під увагу те, що досі було, постійно Росії у всьому уступають. А як і часом ставлять щодо чого опір, то доводять тим тільки до застою. От тепер західні демократії проголошують наново свої демократичні принципи, яких хочуть держатись, а Сталін поїхав собі на кілька місяців над Чорне море на вакації, щоб дати демократіям час надуматись і далі йому уступати. І в Европі думають, що демократія буде таки далі уступати.

Свобода й забеспека в заворожнім колі

І політичні і економічні, краєві та міжнародні справи сходяться тепер разом в такім положенню, що з них не легко вийти. У щоденній розмові вживається вислову „заворожене коло" для такого положення. Це таке коло, що як хто в нього впаде, не може з нього видістатися на зверх. Йде про вирішення питання: Чи можлива свобода впарі із забеспекою?

На міжнародному полі йде про свобду й забеспеку держав. Це має принести намічена Орґанізація Обєднаних Держав. Одначе в цій орґанізації великі потуги, між ними Совєти, мають застережене право вета. Політична орґанізація чи конструкція совєтської Росії така, що в її нутрі свобода неможлива. Коли так, то вона не може згодитися на вмішування міжнародної орґанізації у її внутрішні справи і заложить свій спротив — тобто „вето". В міжчасі винайдено атомову бомбу. Як довго Росія не придумає своєї власної бомби, так довго вона не допустить до започаткування праці Орґанізації Обєднаних Держав. А як довго ця орґанізація не працює, так довго нема ні забеспеки ні вимріяної свободи. А придумає Росія свою бомбу, то її не треба Обєднаних Держав; вона буде диктувати свій „мир" і заводити неволю в цілому світі. Щоби не дати Росії притоки до поширення диктатури й неволі на ввесь світ, радять віддати їй тайну атомової бомби, всеодно, чи просто, чи через Обєднані Держави. Раз дістане Росія тайну, вона знову буде поступати самовільно, як поступала досі: буде закладати вето і Обєднані Держави не будуть могти рушити з місця. Колиб тоді пірвати звязки з Росією, тоді вона знає тайну атомової бомби і заки хтось нападе на неї, вона вже зруйнує світ. Це може лише просте „мудрування", але воно можливе до виконання. Отже виходить: сяк, чи так нема політичної забеспеки впарі зі свободою.

А як в господарських, або як кажемо, в економічних справах? Візьмім приклад Злучених Держав. П р а в о до страйку є недоторканим правом, якого не можна нікому відібрати. Це таке основне право американської конституції, як особиста свобода і горожанські суди. Але ось як воно виходить у практиці: юнія транспортових робітників опинилася під комуністичною диктатурою, бо її провід є тепер в руках Майкела Квила, звісного послушника комуністів. Він, на розказ з Москви, може викликати страйк усіх транспортових робітників. У такому місті, як Ню Йорк, станують нагло підземні й надземні залізниці, таксівки, омнібуси. Не дістанетеся до праці, не привезуть вам печива, мяса, ні нічого, для харчу. Схочете надати телеграму, там її прийме, або відкине службовик чи бюровий робітник, який належить до Амерікен Комюникейшен Асосіейшен, яка теж підлягає під комуністичний провід. Схочете всісти на корабель, або вислати кораблем посилку, то цілий перевозовий рух належить до робітників морської юнії, на чолі якої стоїть на Сході знаний комуніст Джозеф Корен, а на Заході ославлений Гері Бриджес. Як вони накажуть членам своїх юній вийти на страйк, так ні один корабель не виплине з американських пристаней, ні один корабель не причалить до американських доків. Схочете порозумітися по радіо, тоді Юнайтед Електрік Радіо енд Машін Воркерс застановить вивилку в світ всяких вістей про те, що діється в Америці, бо провід цеї юнії в руках комуністів. Електротехніки теж контролюють електричне світло в Ню Йорку й околиці. На розказ комуністів вони згасять всі лямпи і запинять електричний ток великої метрополії при помочи законного способу, тобто страйку.

Оці приклади є в границях можливости, хоч досі їх не випрактикувано всіх нараз. Але були удачні спроби вже нераз в поодиноких ділянках праці. Отже вийде таке: повна свобода буде нагло знищена тим, що свобода забеспечена законом. Коли на якийсь розказ згори згадані юнії викличуть своїх членів на страйк; коли не стане харчів, світла, автобусів; коли стануть залізничі чи трамваєві вози, не можна буде переслати вістки ні телеграфом ні по радіо. А як ще згасне світло, то що тоді останеться громадянинови з американської свободи? — „Найвище право стає найбільшим безправством" — сказав раз римський фільософ Ціцерон.

Щойно зареєстрували ґазети невдачу конференції капіталу й праці. Запальчиві члени конґресу, яким уже надоїла самоволя робітничих провідників, настирливо домагаються обмеження страйків дорогою закону. Промисловці теж не сплять. Вони жадають запоруки роітничими юніями, щоб платити кару, коли робітники зломлять контракт і вийдуть на страйк. В одним і другім випадку йде про обмеження свободи для економічної забеспеки.

Цілковитого знесення свободи страйків законною дорогою не можливо перевести, бо до цього не допустить конституція. Можна хіба резиґнувати з цеї свободи добровільно, але що тоді варта американська конституція для робітників? А не буде ніякого обмеження свободи страйків, тоді комуно-большевики при помочи страйків заведуть совєтську диктатуру у вольній Америці. Отже виринає питання основне: Чи загалом у ділянці праці можлива є повна свобода з повною забеспекою економічною для робітника, для підприємця і для кожного пересічного громадянина?

Таким питанням займається Алберт Левенстін у своїй книжці „Робітнича справа сьогодні і завтра". Він приходить до висновку, що навіть і тоталітарна Росія може таке перевести, а тоді прийде і світова забеспека. У першу чергу американські робітничі юнії, на його думку, повинні стрястися з залежности від совєтського комунізму і наладнати якслід робітничі справи в себе. Щойно потім можна буде показати цей лад Совєтам і виключити їх від впливів на нищення американських установ якраз через американські юнії.

Микола Чубатий.

Що зробити з масами українських збігців?

I.

Подібне було за часів Гетьмана І. Мазепи.

Положення сотень тисяч українських збігців спід совєтської влади нині сильно подібне до положення кількох десяток тисяч збігців з України по битві під Полтавою (1709) по невдалім повстанню гетьмана Івана Мазепи. Тоді з України виемігрував цілий корпус запорозьких козаків під проводом кошового Костя Гордієнка. З України еміґрували на турецьку територію тисячі городового козацтва враз зі своїми ріднями та сотні що найбільше гарячих патріотів української землі, політичних провідників народу.

Прихід на чужу територію такої маси людей, політично сильно зaанґажованих в протиросійській роботі, створив проблєму для турецького уряду тай для самих еміґрантів. Перед ними стояла подвійна робота. З одного боку вони мусіли думати про дальше ратування свого істнування, з другого боку вони бажали вести політичну роботу на еміґрації, небеспечну для Росії царя Петра І. та для його політики в Україні

В Европі тоді, так як нині, були союзники Росії й були теж її противники. Та як союзники, так і противники потайки сприяли справі тої політичної української еміґрації, сперед 236 літ, прозваної від їх духового провідника Мазепи — мазепинцями, бо вважали її слушною та потрібною для спинення розросту північного російського медведя. Одначе назовні були приневолені йти на руку Росії Петра І.

Так само як нині, так і тоді, бушували по всій Европі аґенти Москви та докладали усіх зусиль, щоби мазепинців приневолити вертати на поневолену українську землю, під владу московського сатрапа, що люто мстився на всіх самостійниках, що попали в його руки. Заходи московських аґентів приймали різні форми, залежно від опору місцевої влади. До всіх держав пішли дипльоматичні ноти з домаганням відіслання зревольтованих українців. Домагання Москви, назагал не мало ніякого успіху. Двіста тридцять шість літ тому, в часах, коли ще на світі всевладно панувало невільництво та панщина, а доперва перші французькі та анґлійські мислителі кидали ці думки свободи людини, що стали згодом ідеольоґічною основою під будову устрою Злучених Держав Америки, ані одна держава не погодилася видавати мазепинців насилу, всупереч їх волі. Так поступили союзники, як теж противники Росії, бо провідні мазепинці, для політичної своєї роботи, розбрилися кілька літ пізніше по цілій Европі.

Коли натиск російської дипльоматії не помагав, московський уряд вхопився інших способів. Став намовляти поодиноких мазепинців вертати на Україну приобіцюючи амнестію, а то ще й ласку. Болюче розчарування стрічало звичайно тих легковірних, що повірили в російські обіцянки. А коли через те охотників до повороту ставало щораз менше, тоді розпочали царські аґенти формальне полювання на провідних мазепинців. Виловлювали їх підступом та насилу вивозили у Росію.

Мазепинці наших часів.

Сотні тисяч нинішних політичних еміґрантів спід Совєтів найшлися у подібному положенні, де життя їх загрожене з усіх боків. Совєти нині так само виконують натиск на всі держави Европи, щоби вони повернули їм насилу українських еміґрантів, провідних патріотів української землі як небеспечних в майбутности політичних діячів проти Росії.

Совєти знають, що ніхто не вміє так багато розповідати про совєтську тюрму народів, перемальовану нині совєтською пропаґандою та їх помічниками споза Совєтів на демократію, як саме ці східні українці, що прожили в цій фантастичній країні гнету та упідлення людини повних двацять літ. Тому головний натиск Совєтів іде в цім напрямі, щоби саме тих „совєтських громадян" сперед 1939 року вислати їм в руки.

Совєти ще й нині рахують у многих країнах на непоінформованість поодиноких командантів окупаційних зон, рахують на цинізм деяких кол серед союзників, що по десятках літ поступу та, здавалосяб, вже повної забеспеки прав людини, стають наново, навіть в умовах міждержавних, переводити з Росією формальну торгівлю невільниками, збігцями спід совєтської Росії.

Совєтська влада вишукує найслабші місця опору проти здичілої політики Совєтів та користає з нагоди. Спершу бушували Совєти по американській окупаційній зоні, користаючи з непоінформованности многих льокальних командантів. По яснім приказі ґенерала Айзенгавера, що насилу людей видавати не будуть, бо Америка признає право людини до волі як самозрозуміле, не зважаючи на якісь неясні умови в Ялті, перекинули Совєти свою нахабну працю на територію під анґлійською окупацією, сподіваючись, що анґлійські військові команданти не схотять дразнити Совєтів, з якими Анґлія має десятки очевидних конфліктів на Близькім сході та в Азії.

Коли вже й там Совєти не могли дістати згоди на видавання українських невільників, перекинули свою діяльність до Франції, покликаючись на якусь умову начальника Франції де Ґоля в часі його побуту в Москві. Зачалося полювання по Франції та в французькій окупаційній зоні. Росіяни користали тут з тої обставини, що по многих околицях Франції поліційна влада дісталася в руки комуністів, членів бувшого підпольного протинімецького фронту опору. На французькім терені праця могла йти легко ще й тому, що Франція сама переживає велику крізу свого правопорядку. Консервативна паризька ґазета „Фіґаро" прямо написала про теперішну владу Франції, що Франція звільнилася спід німців, але ще не відбудувала своєї власної влади, що береглаб правопорядку.

Такий стан, це поле для червоних бушувати по теренах під французькою владою та виловлювати грізних для себе мазепинців 20-го століття. Річ природна, що й на теренах, де є влада Франції цей стан минає скоро, як тільки приходить леґальна влада з почуттям правопорядку, бо серед французів почуття національної гідности розвинене дуже високо. Французи не хотілиб опоганювати гонору Франції такими дикунськими практиками як новочасним невільництвом.

Не говорити вже про таких безвольних сателітів Росії як Польща чи Чехословаччина. Там аґенти Кремля бушують як по власній землі неволі та виарештовують кого їм треба.

В останнім часі небеспека для українських збігців появилася з другого боку. На терені Австрії призбиралося багато тисяч українських збігців. Вони нині є під французькою, американською та британською військовою окупацією. Тепер утворили вже австрійський уряд під проводом соціяліста Реннера, який має перейняти владу над територією бувшої Австрії. Надходять з Европи відомости, що Совєти знов використовують цю обставину, що влада над Австрією перейде в руки власного уряду. Вони мали з австрійським урядом заключити умову про видання збігців Совєтам з території, занятих Совєтами. Наскільки ці відомости є певні, ще не знати, одначе на всякий випадок натиск червоного опира і з боку цього слабого опору є можливий. Нині настали

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

122)

Замовить такий кооператор десь на випродажі велику скількість нікому непотрібного товару. Заплатить людськими грішми готівкою і дістане часом половинний опуст. За прислугу одержить поквітування на повну суму. Різницю, часто надто поважну, кладе собі в кишеню, збогачується попри платню. Опісля випродує товар за щобудь, бож поґані ніхто не хоче купувати. Кооперативи тратять грубі суми, падають, за те кооператор доробився. Здобувалися українці на кооперативи вартости у пів міліона ,але опинювалися вони у приватних руках. Знав Безхатний з десяток менших кооператив, орґанізованих ніби свідомішими людьми — наслідки тіж самі! Корінь лиха один: — брак совісти...

Орґанізація хліборобського стану. Добре, тільки як його орґанізувати? В Канаді багато національностей. Починати орґанізацію приходиться зо своїх, українців. Біда, що українські фармери розсіяні скрізь по хліборобських провінціях, перемішані з іншими народностями. Орґанізація фармерів одної національности не багато поможе. Тут іде про орґанізацію всіх фармерів, створити не якусь національну, а Всеканадійську Хліборобську Корпорацію, керовану й очолювану самими хліборобами. Вдасться створити таку корпорацію — стан хліборобства поліпшиться. Безперечно, розвій корпорації візьме може й десяток років. За теж користи будуть великі. Треба тільки освічених, совісних людей, щиро тій справі відданих.

В думках Безхатного роїлися образки будуччини. В корпорації обєднано все фармерство. І одного гарного року ні один фармер не продав компаніям ані одного бушля збіжжа. Пшеничні трести легковажать фармерів, та тверезіші компанійні „аси" добачують небеспеку для себе, відчувають трівогу. Що буде, коли й на будуче фармерство не поступиться? Більш захланні заспокоюють себе тим, що фармерство не витримає, без грошей не обійдеться! Мусить купувати необхідну живність, всякі приладдя, машини! Мусить мати за що купувати! Однак тій біді запобігнуто. Кожний корпоративний відділ має на руках загодя призбирану суму на лихі дні, в потребі помагає сусід сусідови. Залишено витребеньки, без яких кожний може обійтися. Купити фармер мусить одну сіль. Це такий продукт, що одним мішком можна й пару літ обійтися. Всякі чаї й кави — заміняє молоко. Муку дістають з власної пшениці, з корпоративних х л і б о р о б с ь к и х млинів і муку без порівнання кращу, чим всякі „Робін Ґуд", чи „Файв Ровз Флаур", у яких найвартніші складники відходять в отруби. Зістається одна ґазоліна на молочення. Не ґасати без потреби автами, так ґазоліни на роки вистане на молочення з фармерських запасів.

І настає кріза для торговельного світа. Інтернаціональні людожери тримаються, притаїлися до скоку на фармерство. Сиплються до урядів доноси, страхання бунтом, домагання вжити драстичних мір. Алеж! Це леґальне, законами визнане право продуцента свій продукт провадати, чи не продавати. Закони мусять боронити скоріше продуцента, чим перекупця-неробу. З законодатних установах, в урядах, фармерські представники, самі хлібороби. Розуміють фармерські болі й нужди, самі їх переживають. Домага ю т ь с я справедливої співпраці між капіталом і продукуючими цінности станами. І меншість мусить уступити більшости. Хібаб справедливість зовсім вже пропала у світі. Установлюються урядом контрольовані ціни. Хлібороб платить належне за потрібні йому речі, але й за свій продукт одержує належну ціну. Не платить за фунт печеного хліба пятнацять фунтів пшениці. Не платить за „саму себе оплачуючу" машину, яку молотарню, по шість тисяч бушлів збіжжа. Не продають за довги й податки фармів. Кожний щирий працівник живе безбідно, не дріжить за будучність своїх дітей, колиб йому довелося вмерти. Люди живуть і іншим дають жити!

Перенятий своїми мріями Остап Безхатний всю зиму приєднував собі однодумців. Писав до всіх вирозумілих фармерів у кого йому доводилося працювати, широко обговорював всі можливости й перешкоди. Находилися такі, що до його задумів віднеслися байдужно, інші з недовірям, ще інші картали його, задум називали безглуздим, мовляв: з мотикою на сонце ризиковно пориватися! Знаходилися й однодумці, щиро захоплені новою ідеєю. У своїй околиці втолковував сусідам свої задуми при всякій зустрічи. Сусіди чухалися нерішучо, ніби й годилися, але боялися. Словом — і хочеться, і колеться, і мама не велить! Зате найприхилньіше поставився до мрій Безхатного фармер-суддя, Едвард Дорінсайд. Йому першому він звірився зо своєю постановою. Завязалася оживлена пеперискa, випрацьовувалися деталі для майбутнього статуту корпорації... У першому листі суддя писав:

(Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

З ЛЕМКІВЩИНИ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

Гром. П. Литвак з Шенандоа, Па. надіслав листа, одержаного з Лемківщини, з своїх рідних сторін, що залишились і по цій війні під Польщею. З цього листа подаємо те, що може бути цікаве для загалу, а саме:

„Довідуєтесь про Вашу маму по жені. Вони в липні відійшли до Росії. Однак так само вийшло 73 родин охотно, а ще нас остало 86 родин. 8. серпня вивісили в Висовій і Бліхнарні афіши, що маємо вийти всі рускі люди до Росії, а в Польщі не маємо права бути, а тільки до 20. вересня. Також нам заповіли, що можна брати дещо мале. Але ніхто не йшов. 21. прийшли рускі делеґати і польські і казали нам виноситися за дві години. Кожний міг дістати дві фурманки. Та ми відкликались, щоби нам дали час, щоб ми могли старатись стати польськими горожанами. Та староство ніщо не зробило. Казало, що не може, бо нас має в руках військова влада. 23-го вересня військовий капітан дав розказ, що маємо всі за годину часу зібратись, взяти з собою 25 кіля і зайти під село. Та ніхто сам з доброї волі не йшов, бо кождому було жаль своєї праці. Тоді обставили село військом і військо вимітувало нас без нічого, тільки хіба хто що міг на плечі взяти. До того призначили баталіон війська. Спід села забрали нас на вози і завезли до Горлиць на стацію. І там нас оставили без жадної опіки. Тоді пішли ми до рускої делеґації. Вони нам сказали, щоб охотно голоситися, бо насилу нас не будуть брати. Тоді одні підписалися і пішли 17. жовтня транспортом, а ми другі то так товчемося по селах і чекаємо, що може нас пустять назад до нашого села. Та не знаємо, як далі буде. От таке нас спіткало нещастя... Наша праця пішла намарне, але з іншими селами того не було, бо найперше зачали від Бліхнарки і Високої. Інші села самі пишуться, бо вже знають, що з нами сталося..."

—o—

ВІД ДАВНОГО РЕВНОГО БОЛЬШЕВИКА.

Один з наших громадян надіслав нам листа від одного з скитальців в Европі, що був давніше в Америці й був відомий як „дуже ревний большевик". Тепер, як видно, вже не є за раєм Сталіна. З цього короткого листа подаємо таке:

„Мені невідомо, чи пишу ще до живих, чи до вже упокоївшихся, але памятаю тільки ту дону адресу в Америці й пишу до...

„Я живу — як і колись сам — під нижче поданою адресою. Міліони таких вигнанців як я живуть тепер у Німеччині на американськім утриманню. До совєтського „раю" ніхто не думає відїзджати. Ціла Европа в грузах, а наші сторони над Стрипою знищені до самого фундаменту. Жителі — наші рідняки — майже всі вибиті. Живими останутся хіба ті, що народяться тепер на землях, не захоплених червоною тиранією. Американці обіцюють забрати нас до Америки, але під умовою, що родина, яка перебуває в Америці, вишле нам, що треба, що має означати шифкарту"...

„Далі прийміть до відома, що я маю дуже поплатну професію як пчоловод і птицевод, а в Америці я працював як карпентер і машиніст. Добре знаю европейське і американське бджільництво... 19 місяців я був інструктором на нашім срібнім Закарпаттю, а якби не та азіятчина, то оставав би там досьогодня... Лист передаю через американського вояка, бо іншого способу не маю, але як буде змога переписки, то зараз напишу. Покищо я здоров і живу в бараках з людьми з усіх сторін України. Про дім довідався, що 84-літній батько, брат, та його сини вистріляні большевицькою ордою..."

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, ІЛЛ.

$3,643.53 з Листопадового Свята і Віча на допомогу скитальцям.

Заходом орґанізації злучених українських національних і релігійних товариств, під назвою „Ліґа Американців Українського Походження" в Шікаґо, Ілл.", влаштоване в неділю, 4-го ц. м., Листопадове Свято і Віче в справі допомоги українським скитальцям в Европі.

Концертову програму свята виконали місцеві сили, як Хор Лисенка з української католицької церкви св. Николая, котрим управляє дириґент Дмитро Еванків, а далі солістка Марія Гавришків і акомпаністка Гелен Федорців та Евгенія Шаломей, що відіграв на гармонії кілька українських і американських пісень.

Як хор, під управою здібного молодого дириґента, так і солісти, виконали свої концертові точки старанно і з великим захопленням, за що численна публика нагородила їх гучними оплесками.

З голвних промовців на вічу промовив перший о. В. Андрейчук, парох укр. католицької церкви св. Николая. В своїй зворушаючій промові о. парох між іншим, сказав, що одною з головних прикмет християнства ; — давати поміч потребуючим. Бог нас нагородив в Америці добром і достатком, охоронив нас від воєнних терпінь і горя, казав бесідник, але й на те, щоби ми могли дати поміч своїм братам і сестрам, котрих жорстока доля загнала в чужі краї.

Другим бесідником був гість з Філядельфії, д-р Володимир Ґалан, голова Злученого Українського Американського Запомогового Комітету в Америці. Бесідник пригадав слухачам Листопадовий Зрив українського народу до волі і незалежну українську державу. Говорив про те горе і терпіння, яке український нарід мусів перенести в часі першої війни, зазначуючи, що далеко більше терпить цей нарід тепер, по другій світовій війні. Далі передав історію розвою Зл. Укр. Амер. Зап. Комітету, його значіння, та те, які йому робили перешкоди і далі роблять теж і по назві українці, а по фаху яничари...

Третою бесідницею була пані Марія Дима, голова Комітету Українок Канади і голова Ліґи Українських Католицьких Жінок Канади.

Бесідниця говорила на тему „Україна у Вирі Світових Подій".

Всі слухачі, а зокрема жіноцтво, з великим захопленням прислухувалося до теплих слів, що виходили з уст визначної українки з Канади, котра не боялася далекої дороги, не жалувала часу і труду, а приїхала до американських українців в Шикаґо на те, щоби вляти в їх серця нової надії на краще „Завтра" українського народу.

Присутні вислухали всіх промов дуже уважно і з великим зацікавленням та час від часу нагороджували бесідників гучними оплесками.

Адв. Роман І. Смук, голова згаданої Ліґи, урядував як предсідник; Тарас Шпікула був секретарем, а Михайло Петрів був скарбником згаданого свята і віча. Отворяючи Листопадове Свято, предсідник сказав, що як у попередних роках так і сьогодня ми зійшлися на те, щоби спільно вшанувати память тих, що лягли вобороні України і тих, що з любови до неї терплять на чужині.

На заклик предсідника учасники свята зложили як жертви такі суми:

По $110: Д-р Омелян Тарнавський і адв. Б. Пелехович; по $100: Д-р П. Канчір, Стефан і Анна Прокопів, Механло Петрів, Був. Гетьманська Січ Сот. ч. 5 (був. уряд: Г. Марко, сот., М. Гірка, секр., П. Блідий), Тов. Княгині Ольги від. ч. 1, Стефан Зелінка (Борнсайд); Василь Зелінка (Борнсайд) $75.

По $50: Сестр. У. Н. Союзу від. 125, Укр. Амер. Тов. Клюб, Бр. св. Юрія від. 379 УНС.; Браття Оленеці $40; пан і пані Ю Куч $35; по $30: В. і А. Стронський, А. Музика, д-р М. Кривий; по $25: Горож. Клюб (Савт Сайд), М. Батюк, І. Дужанський, інж. В. Калинчук, Ф. Чизбій, В. Темєчук, М. Беллеґай, А. Партика, М. Риза, родина Шемердяк, Тов. ім. Мар. Шашкевича від. 55 Провидіння; по $20: С. Куропась, Т. Міленський (Геброн, Інд.); М. Сапко $16; І. і Ф. Лабойко $15.

По $10: М. Леськів, К. Плетяк, Г. Матвіїв, С. Шалько, А. Капустяник, Н. Милечко, М. Гутман, І. Марущак, п. і пані Грицик, Е. і М. Команишин, М. Булька, Д. Дякун, І. Новак, А. Косар, М. Баран, С. Панків, М. Фединський, Н. Гуль, А. Дзидзан (Каноша, Віс.), І. Побуцький, П. Мікула, С. Стрявняк, К. Горбаль, відділ 259 УНС., П. Мельник, Р. І. Смук, І. Карпа, К. Каня, Г. Шишка, Н. Пашко; Тов. Вільного Козацтва $7.

По $5: В. Румішкевіч, С. Ментус, І. Віщун, В. Пилипів, Я. і С. Команишин, І. Куцик, В. Стасюк, М. Дворніцький, А. Скірка, С. Мітенко, В. Лідоха, Е. Бабій, І. Мариняк, Ю. Цитвінський, Л. Мадей, Гавлічинський, І. Рябий, пані Край, Т. Мамчук, П. Шабатура, М. Сенчишин (В. Пулман), Н. Запухляк, І. Андрюс, К. Шемердяк, О. Шпарлюк, І. Пишний, В. Лоняк, пані Генюк, П. Брилінський, Л. Забіяк, В. Токаревич, А. Сліпець, М. Цебрій, М. Горох, М. Ґудз, К. Яців, Н. Марчук, І. Пінило, І. Зеребняк, П. Бахурський, І. Маґас, П. Фесчин, Н. Забіяка, Л. Ґізовський, І. Тарантій, М. Слезук, В. Кузьо, Г. Гаврилюк, А. Любас, Т. Коколус, Н. Кордук, П. Боднарчук, М. Патерин, П. Шемердяк, Т. Шпікула, Д. Кошіль, А. Шміґильський, І. Малинка (Гарвей, Ілл.), М. Гуд, Ю. Сенів, А. Моранець, Д. Куньо, І. Кравс; по $3: П. Костирка, А. Мельник, С. Сеник, В. Бабій, В. Горан, І. Сенів.

По $2: Н. Угриновська, Й. Дичка, Н. Мотлюк, М. Тимчук, П. Еванків, В. Войткоф, Т. Панчак, В. Зизномірський, І. Козак, П. Пакиз, Н. Гуцул, І. Луцьків, І. Лучків, П. Романяк, К. Яремцьо, Й. Коцовський, М. і Ч. Федун, К. Ботинець, І. Ґезоський, А. Стронський, В. Ларсон, О. Кріль, Т. Мізин, О. Славко.

По $1: А. Древніцька, А. Сень, В. Мамчак, М. Вархолик, С. Тимець, А. Бакала, Шевчук, І. Процик.

Дрібними жервами присутні зложили $41.52.

Пані Марія Шумовська-Шемердяк і пані Брудна (Савт Сайд) зібрали зібрали по $25: Союз Українок від. 36, п. і п. Д. Тізовський; адв. Тома Флора $20; Д. Кошіль $12; по $10: А. Олешко, Е. Ковалик, М. Шемердяк, п. і п. В. Демко, І. і С. Сняданко, Н. Світенький. По $5: п. і п. В. Кучерепа, С. Кіселек, А. Партика, І. Погребний, В. Вітоширський, сестри Брудний, Г. Марко, Н. Демцьо, І. Мегес, С. Подоляк, І. Ларсон, І. Чорняк, А. Лешен, І. Осідач, Н. Столярчук, М. Гірняк, С. Симандик, П. Вербяний, К. Абрамик, Р. Москалик, п. і п. Р. Шумовський, п. і п. В. Шумовський, п. і п. Ю. Кріль, М. Мидзяк, п. і п. Д. Генсьорський, п. і п. Ф. Сняданко, п. і п. А. Трусяк, І. Віщук, п. і п. Н. Гуміняк, Ментус. В. Саґан $4; по $3: І. Радик, І. Сняданко, І. Сулима; по $2: М. Огнистий, А. Ґезовський, С. Яремцьо, І. Тарандій, Й. Стефанов, М. Тарандій, П. Пуцило, Е. Кучерепа, П. Луців, М. Урбан; А. Зеліско, Д. Мельник, Д. Гарасим, Г. Гарасим, Л. Чуйко, С. Юрчак, В. Кіт, К. Савчин, Р. Кузменка, І. Ґізовський, С. Перович, В. Рапак, Н. Ганас, К. Малюта, Ламацький, Чубатий, Ф. Маврісяк, В. Оверко, Д. Гнида, С. Мачинська, І. Куйбіда, С. Шумовський, І. Маврісяк, К. Куропась, П. Зеліско, А. Ґізовський, А. Барич, А. Горин, І. Сахно, Й. Демцьо. По $1: І. Седляцек, Ю. Березовська, С. Пітула, Г. Столярук, А. Саска, І. Юрчак, І. Коґут, М. Доротяк, М. Пітула, К. Кукура, К. Пайда, М. Облочинський, М. Домбров, Ю. Еваньо, П. Дутканич, Р. Смук, К. Кобеляк, А. Хвасцяк, С. Гвоздь, А. Панасик, А. Савчак, П. Гриновський, А. Цигай, С. Троць.

Пані Олена Шпорлюк, Катерина Шемердяк, Анна Олещук і П. Мацях зібрали по $10: Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці від. 216 УНС, А. Сеніцька; по $5: І. Лагота, П. Вишньовський, О. Шпорлюк, А. Стефанюк, В. Партика, А. Вашскі, І. Порадзінський, М. Семчишин; М. Мацях $4; по $3: А. Подбельська, М. Мвах, Е. Парійчук; по $2: Г. Забкопний, С. Тупиця, І. Галузак, М. Борись, В. Тупиця, Д. Книш, Л. Білик, М. Білик, Мері Либерті Бейкер, А. Звинзінська, А. Олещук; по $1: А. Грабінська, Ю. Менцінська, Васільовський, Й. Тирліковський, В. Тияуш, Г. Прийма, М. Кужея; по 50 ц.: Л. Доленіч, А. Радзік.

Пані Марія Гавришків зібрала у Вест Пулман по $10: відділ 175 Провидіння, відділ 243 У. Н. Союзу, У. Н. Клюб у Вест Пулман; по $5: д-р М. Сіменс, А. Полескі, Г. Кріль, С. Кулян; Г. Берлоґ $3; по $2: І. Шпирналь, О. Гавришків, П. Шавала, В. Швець, М. Гавришків; Г. Устиновська $1.

Норт Сайд.

Пані Катерина Ґульчій і В. Сидорик зібрали: д-р Б. Гийз $25; Н. І. Гульчій $15; по $10:В. Сидорик, І. Багрій; по $5: Й. Кулак, Р. Бриґідир, Й. Федун; І. Нарріс $3; по $2: М. Ровін, М. Васильців; по $1: М. Цимбаліста, А. Кучма, С. Беленський, А. Кіняк, В. Токаревич, А. Край, М. Ґудз, В. Смит, Дж. Ґудз.

Пані Е. Фіца і пані Брови зібрали: Родина Фіца $26; пані Брави $10; по $5: Браття Олениць, Н. Мухаїр, Семенюк; по $2: Д . Банасік, Коваль; по $1: Й. Чайковський, Опиханий, Ф. Коґай.

Дмитро Максимюк зібрав: Д. Максимюк $35; по $25: П. Кульпак, Н. Васєвич; по $10: д-р С. Кочій, І. Милер; по $5: А. Максимюк, Ч. Максимюк.

Тарас Шпікула зібрав: С. Генсьорський $35; М. Канюк $25; Н. Василовський $10; по $5: Н. Багрій, Ф. Василовський, М. Гутман; А. Костюк $1.

Дмитро Ґой зібрав по $10: Д. Ґой, О. Ярема, Д. Мидзяк, І. Гайовіч; по $5: Н. Яковчик, І. Гук, С. Стефанків, І. Шумський, І. Сітарський, М. Білянський, В. Квасниця, Н. Гарріс, С. Пущик.

Пані Текля Подний зібрала по $5. А. Коколус, Н. Подний, Т. Левтюх, П. Берлінський, Н. Пилипів, Д. Дитко, І. Дмитрів; по $3: Д. Гніздор, А. Стем; по $2: Р. Дубик, М. Чорномаз, Д. Забіляк, Н. Будний, М. Лектій, В. Варій, М. Водянський, П. Пеш, С. Шелеп, В. Войціховський; по $1: І. Подола, Е. Щмірко, О. Гіліят, Й. Яворський, Е. Піґданович, В. Волік, Ю. Пеца, А. Камінський, Д. Шмірко, С. Тимець, М. Андрух, Д. Мельник, В. Мамчак, П Вінярський, А. Дутка, Й. Федун, А. Прийма, Х. Лойк, П. Шіра, К. Данелевич, І. Козак, А. Татарин, М Дацьків, Н. Шинькевич, Д. Сень.

Пані Евдокія Вальц зібрала по $5: Ю. Вус, М. Стрижак, С. Гарин; по $3: М. Васплінський, Ц. Лучків; по $2: Е. Вальц, Е. Зибрицькі, Ю. Кобелюк, Ю. Хитра, М. Зуль, Т. Мізон, В. Нагорняк, С. Рибак, А. Мокрицький, Н. Бучінський, М. Кульчецький, М. Семків; по $1: В. Хомяк, С. Білінська, А. Чубінська, П. Костерко, С. Лесюк, А. Вайда, С. Яворський, М. Мурин, К. Надієвська, В. Курта, П. Багрій, В. Галушак, Ю. Козуляк, М. Дворніцький, Ю. Співак, Т. Струдинський, Г. Дзявроник, Т. Диел; по $1.50: А. Сорохтай, П. Сачавський.

Гавриїл Дацацьків зібрав: Бр. св. Николая від. 106 УНС. $25; по $5: Г. Дацьків, М. Попіль, В. Любас, Г. Співак; по $1: Й. Коцовський, І. Рябий, І. Лябойко, І. Сабан, І. Мариняк, І. Черґавий, М. Шаран, М. Ющак, Н. Подний, М. Турей.

Пані Олена Чуба зібрала по $5: Э. Чуба, А. Шведа, Маринів; А. Терлецька $3; по $2: К. Падлек, Р. Пеш; по $1: Н. І. Забіяка, М. Музика, А. Дуріка, І. Креховецький.

Пані Анна Дещик зібрала по $5: А. Дещик, М. Дибка; по $3: К. Падяк, Т. Стецько; Е. Еванків $2; по $1: К. Косович, П. Джавроник, М. Марущак, М. Шиян.

Панна Ґбур з Борнсайд зібрала: Й. Дороцький $10; родина Лазука $7; по $5: А. Сподарк, Р. Гринь, І. Спирналь, І. Веґляр і родина, І. Ґбур і родина, М. Ґбур і родина, Ф. Скірка, Бобель, Пруха, Ю. Андрюс, Й. Коцаловський, Б. Коцаловський і родина, С. Демкович; по $3: Ґреґа, І. Гавриляк; М. Якима $2; по $1: Кеметик, П. Кроль, А. Дороцька, М. Вархоляк.

Разом зібрано $3,643.53. Крім готівки згаданий комітет вже зібрав понад 3,500 фунтів одіжи і обуви. Як грошевою збіркою так і збіркою одіння занялося українське громадянство в Шікаґо з норт сайд, савт сайд, Борнсайт, Вест Пулман і Гарвей. Точний звіт зі збірки одіжи буде поданий пізніше. Збірка грошей і одіння дальше продовжається.

Комітет радіє ще й з цього, що Шікаґо мабуть стоїть на першому місці щодо стодолярових жертв. До цього часу є 16 професіоналістів і бизнесменів в Шікаґо, що зложили по сто і більше долярів на поміч українцям.

Честь і спасибіг тим щирим українцям! А зокрема українському жіноцтву, що своїм трудом уможливили успіх не лише Листопадового Свята, а взагалі цілої запомогової акції в Шікаґо й околиці.

Роман І. Смук, голова;
Тарас Шпікула, секретар;
Михайло Петрів, касієр.

—o—

ЙОНҐСТАВН, О.

Листопадове Свято.

Федерація українських товариств, яка гуртується при укр. кат. церкві Пресв. Тройці в Йонґставн, обходила Листопадові Дні 25. листопада в парохіяльній салі.

Свято почалось відспіванням Панахиди за полеглих героїв за свою Батьківщину, яку відправив наш парох, Впреп. о. Петро Олексів, над спеціяльно построєною могилою. Почетну сторожу тримали наші вояки. Концертову часть отворив своїм вступним словом п. І. Павловський, голова Федерації, в якім коротко зясував історію свята. Парох. хор „Боян", під орудкою п. учителя А. Коґута, відспівав дуже удачно кільканайцять січових пісень. Наша молода солістка, панночка Стефанія Яворська, красно відспівала три пісні. У неї неабиякий голосочок. Желаємо їй дальших успіхів. Дуже красно й з життям деклямувала пані Войтович. Реферат в українській мові виголосив наш о. парох. Говорив з вервою й дуже інтересно, за що дістав обильні оплески. Дуже красно й зі зрозумінням української справи говорив по анґлійськи суддя Бекенбах. Відтак наступив реферат в анґлійській мові нащого многонадійного, молодого адвоката п. М. Косача. Він, хоч уроджений і вихований в Америці, знав про що говорити. Змалював дуже вірно борби й стремління українського народу до незалежности своєї держави від найдавніших часів аж по нинішний день.

Підчас перерви зібрано на Допомогу Рідному Краєві понад $100.

Свято закінчено українським і американським гимнами.

Петро Стахура.

знята з аліянтського суду в Норемберзі над націстівськими воєнними злочинцями. Бачимо, як розмовляють з собою у справі оборони ґен. Альфред Йдль з ґен. Вільгельмом Кайтлем. Це найвищі військові шишки в бувшій націстівській армії.

ПОШУКУЄМО 322 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

178) Адв. Богдан Пелехович, Шікаґо, Ілиной ..... $ 110.00
Попередно проголошено 17,760.00

Разом $17,870.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

таки часи, що буває, що демократ він чи недемократ, соціяліст чи несоціяліст, а кидає всякі ідеольоґії про право людини під лавку та робить бизнес хочби і торґівлею невільниками. Міжнародна мораль на світі це річ тепер рідка. Важне тут тепер тільки, що такий новий уряд-сателіт Совєтів дістане за таку службу.

Немає сумніву, що коли би був утворений уряд в Німеччині, то такі самі проби, торгувати українськими збігцями, стане червона Росія робити також і з тим слабосилим урядом, правдивою куклою того, хто на данім терені буде мати дійсну силу. Буде сила червоної Росії загамована та спинена в центральній Европі, так безпека українських політичних емігрантів буде більша. Не станеться це, загроза для них буде тривати постійно.

Тому заокеанські українці мусять добре зясувати собі цю справу та зрушити раз до спільної акції українську американську та канадійську збірноту, щоби справу українських збігців остаточно вирішити в той спосіб, щоби видерти їх з непевного положення та не дати більше змоги червоному опирови добиратися до своєї жертви. На духовнім та світськім проводі американських та канадійських українців спочиває історична відповідальність за долю братів та сестер в Европі, найкращих синів та доньок української землі.

(Докінчення буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БРИДЖПОРТ, КОНН.

Звіт зо збірки на допомогову акцію.

Місцевий комітет перевів збірку на допомогову акцію між громадянами по домах і на пікніку. Комітет вислав $100 до „Свободи" минулого місяця, а до допомогового комітету у Філядельфії $700 дня 7 листопаду. Разом зібрано $839.14, з чого в банку, під опікою комітету остається ще $39.14.

Жертви представляються так: По $25: Гончар Анастазія і Гринюк Петро; по $20: Бих Анастазія і Золотий Хрест, від. 6; Венгринович Софія $15, Галькевич Мих. $11, а по $10: Чорнявський Дмитро, Шиманський Мартин, Волк Йосиф, Нижанківська Катерина, Фіняк Мих., Даценко Сава, Боський Меланія, Зорка Калина. Дальше: Глива Анаст. $9, Пилипонюк Гнат $8, Папроцький Степан, Барій Ник., о. Бек А. — по $7; Монюк Григ., Кузів Іван, Щербай Катерина, Папроцький Василь — по $6. Відтак по $5: Валковська Анна, Запшалка Анна, Бакай Григ., Литвин Параска, Щербай Олена, Кучма Анна, Шевчук Іван, Папроцька Ева, Пендер Анна, Мідлуцький Йосиф, Смігельський Семен, Красіцький Теод. Ґолодрига Дмитро, Шервуд Софія; по $4: Кузів Василь, Кирилюк Едвард; по $3: Роман Олекса, Постоловський Д., Тешко Теод., Сливінський П., Велиток Яків; Іващишин Анна $2.50, а по $2 вклали: Е. Новак, Ю. Довбуш, П. Никорчук, М. Никорчук, П. Глива, М. Ницак, М. Лучанська, А. Ватер, В. Глива, Ф. Папроцький, С. Бідний, М. Кіндратів, К. Папроцька, М. Будник, В. Велиток, А. Дужак, М. Мандрона; по $1: Т. Скуповський, І. Максимів, М. Карпій, Б. Чука, Нестор, П. Шофаревич, П. Галишин, П. Щербатюк, А. Моравська, А. Бойко, К. Шурко, Г. Сливінська, В. Глива, Є. Кріґел, А. Цоба, Т. Боротко, А. Ватер, В. Федір, І. Мандрона, К. Гошовська, А. Мороз, П. Бойко, П. Прунишин; Т. Ділевська 50 ц.

Разом поодинокі жертви $411, з пікніку $425.70, відсотки в банку $.44.

Збіркою займалися: Анна Чернявська, Анаст. Глива, Анастасія Бих, Катер. Нижанківська, Анаст. Ганчак, Анна Волковська, о. Андрій Бек, Михайло Фіняк.

Мартин Шиманський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ.

В память 1-го Листопада і митроп. А. Шептицького.

Дня 18. листопада Українська католицька парохія в Нюарку пошанувала Листопадовий Зрив Західної України до волі, як і першу річницю смерти великого українського церковного й народного діяча — бл. п. митрополита Андрія Шептицького.

Простора галя Української Централі була виповнена. Теж приготовлено гарну святочну програму. Свято зачалось американським гимном. Хор Товариства „Боян", під орудою відомого знаменитого диригента, п. Т. Каськова, відспівав низку творів релігійного й світського змісту, наших славних композиторів, як К. Стеценка, О. Кошиця, М. Гайворонського, М. Леонтовича і Г. Давидовського. Скажу коротко, що Хор був добре підготовлений і пісні були відспівані якслід. При тому згадаю про сольо в пісні „Лічу в неволі", яке відспівала прекрасно п-нна М. Злобицька.

Діти, під проводом Сестер Василіянок, виступили в першій частині з окремою довшою програмою, піснями і деклямаціями, та з могилою в память митрополита Шептицького. Усе те було виведене справно. З сольоспівами виступив наш відомий артист Петро Ординський, що був, як то кажуть, при голосі. Кожну його пісню щиро оплескувано. Фортепіяновий супровід до хорів і співу був у руках п-ні Марії Шумейко.

По англійськи виголосив реферат про Перший Листопад і Митрополита Шептицького п. Степан Шумейко. Накресливши діяльність митрополита, ще підніс, з яким пієтизмом відносились до Покійного Митрополита чужинці, а зокрема американці, як от славна американська журналістка Ен Мек-Кормик, що відвідувала Митрополита у Львові, в св. Юрі. Парох, о. М. Данилович, говорив до збірки, вказуючи на життя і жертви Митрополита, як треба дбати про культурні справи, а тим самим, як треба підпирати такі акції, як Фонд ім. Митрополита Андрія Шептицького.

Святочну промову виголосив д-р Л. Мишуга. Згадав за перше послання митрополита, як став єпископом, та його змагання ввійти в серце українського народу тим, що не знає іншої любови, іншої праці, та іншої цілі в життю, а тільки хвалити Бога на небі, а працювати для українського народу на землі. На тому тлі змальовував бесідник величну постать Покійного Митрополита.

Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна". Присутні були раді, що пошановано Перший Листопад, а заразом Велику Людину, що ціле життя працювала, щоб здійснилось в життю українського народу те, чого виразом є день державного відродження Західної України.

В. Л.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — В списі жертв, поміщеним в числі 233 часопису, має бути: Іван Гудима $5.

А. Ш. — Лист використано, а $1 звертаємо. За ніяку тоду працю не беремо ніякої заплати, а тільки беремо за платні оголошення, чи як жертву на пресовий фонд.

Проф. Р. П. — Замовлені й заплачені Вами книжки, Історію України Грушевського та Історію української літератури проф. Манінга, вислано проф. Е. В. Нелсонови в Дюк Юніверсіті, згідно з Вашим порученням. За Ваші інформації про зацікавлення тамже українською справою дуже Вам вдячні. Бажаємо Вам дальших артистичних успіхів у Вашій поїздці з ЮСО.

Нюйорський. — Радіового заклику не чули. Та маєте повну рацію, коли кажете, що „Свобода" не потребує ніяких „опікунів" чи „контрольорів", бо має, як орган У. Н. Союзу, дуже добру контролю в головному уряді та в конвенції. Теж правда, як пишете, що найгірше, як „добрі люди" намагаються доконче заганяти „Свободу" в клопоти, думаючи, що тим роблять прислугу загальній справі, коли наділі своєю нерозвагою тільки тій справі шкодять. До цього ще додамо від себе, що в „Свободі" не пищеться ніщо без застанови. Своєю понад 50-літною вірною службою вона заслужила собі на те, щоб відноситись до неї з повним довір'ям, як у наших американських справах, так і тих, що відносяться до оборони українського народу в Європі. Вона, назагал, теж і краще знає і відчуває, як треба в певних випадках поступати, бо перейшла за свого існування багато й багато дечого навчилась. Той досвід пристосовує вона по своєму найкращому розумінню до скріплення нашої громадської сили, як і до того, чим і як можна звідси помогти українському народови в Європі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

АМСТЕРДАМ, Н. Й. — Тов. ім. Івана Франка, від. 266, повідомляє своїх членів і членниць, що місячні збори і вибір уряду на 1946 рік відбудуться в неділю, 9. грудня, в 10. годині рано, в гали церковній св. О. Николая. Є багато нових справ до полагодження, тому всі члени і члениці прийдіть на означений час. — За уряд: О. Базарницький, предс.; Ю. Грицай, кас.; В. Труфин, секр.

ЦЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. — **Річні збори** Тов. ім. Івана Франка, від. 93 відбудуться в неділю, 9. грудня, в годині 1. пополудні, в гали 59 Сентрал ул. Просимо всіх членів явитись на збори, бо є багато справ до полагодження. — За уряд: І. Клеменчук, предс.; П. Пітик, кас.; П. Бенковський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — **Річні збори** Тов. Зап. Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 9. грудня, о год. 1:30 пополудні, в церковній салі. Просимо всіх членів явитись на ці збори. Це важні збори для порішення важних справ і треба вибрати уряд на наступний рік. Просимо іще раз членів вирівнати свої вкладки і належитости. Просимо не забувати про проєднування нових членів, старших і дітей. — За уряд: А. Бабій, Т. Песко, Р. Дмитрів.

КОТСВІЛ, ПА. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Просимо членів прийти на час і вислухати звіту контр. комісії та вибрати уряд на 1946 рік. — За уряд: М. Пик, М. Маскула, М. Кобилянський.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Тов. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, в годині 2. пополудні, в правосл. гали. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1946 рік. По зборах буде мале приняття-забава для членів. — За уряд: В. Шишка, предс.; А. Бодник, кас.; Л. Демчук, секр.

ПІТСФІЛД, МАСС. — Тов. ім. М. Грушевського, від. 150, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, в 2. годині пополудні, в церковній гали. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде фінансовий звіт за цілий рік і вибір уряду на 1946 рік та інші важні справи. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свій довг. — За уряд: М. Дарчук, предс.; А. Гуска, кас.; О. Яремій, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — **Річні збори** Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 9. грудня, зараз по Сл. Божій, в сали парохіяльній. Просимо всіх членів прийти на ті збори, буде фінановий звіт за цілий рік і вибір уряду на 1946 рік та інші важні справи. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости. — Уряд.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Бр. св. Вас. Великого, від. 364, відбудуться в неділю, 9. грудня, точно в годині 2:30 пополудні, в Українськім Домі, 3161 Іст 93. вул. Обовязком кожного члена є бути приявним на зборах, бо важні справи до вирішення і буде звіт з балю та назначення дня на річні збори. Довгуючих просимо вирівнати свої вкладки. Щоб закінчити цей рік як пристало, то кожний член повинен привести нового кандидата в члени, а принаймні вписати свої діти до своєї рідної організації У. Н. Союзу. — Ф. Ольховий, предс.; С. Кравчук, кас.; І. Бец, рек. секр.; І. Сподар, фін. секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, відбудуться в суботу, 8. грудня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 2171 Вакелінг ул. Просимо всіх членів явитися на збори, бо є важні справи до порішення. Також просимо всіх членів вирівнати свої вкладки і належитости, бо всі рахунки мусять бути замкнені з кінцем року. Просимо членів не забувати організувати нових членів, а головно наших дітей. — За уряд: В. Питель, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Тов. Укр. Січ, від. 39, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. грудня, в 3. годині пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на час як також вирівнати залеглости перед замкненням рахунків. — За уряд: О. Шмокалюк, предс.; В. Осохівський, фін. секр.; І. Каменюк, кас.; А. Яворський, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє свої члениці, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, в гали церквній, в годині 3. попол. точно. Просимо члениць явитися на означений час, бо будемо мати важні справи до вирішення. Буде вибір уряду на 1946 рік. Не приявна на цих зборах члениця заплатить кару 50 ц., а урядниця 1 дол. Прийдіть всі і вирівнайте свої вкладки. Просимо приєднувати нових члениць. — За уряд: Евдокія Геруля, предс.; Анастазія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, відбудуться в суботу, 8. грудня, в годині 7:30 ввечір в Боніфейс Гол, 135 Мейн ул. Просимо всіх членів на збори, бо будуть важні справи. — С. Вінярський, предс.; І. Бурнас, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, точно в 2. год. пополудні, в Громадськім Домі. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт контролі і вибір уряду на наступний рік. Довгуючих просимо прийти і вирівнати свої залеглости. — За уряд: Н. Муляр, предс.; В. Трач, кас.; В. Новак, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 9. грудня, в 1. год. пополудні, вдомі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. — М. Паранич, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 26. листопаду 1945 р. померла у 52. році життя

МАРТА ГЕРЧАК,

члениця Тов. Українська Січ, від. 39 У. Н. Союзу в Сиракюз, Н. Й.

Покійна родилася в селі Медин, повіт Мбараж, Західна Україна. Полишила в смутку мужа Тому, сина Михайла, дочку Марію Плаг і три внуки.

Похорон відбувся 29. листопаду при участи родини, приятелів і членів Тов. Січ з дому жалоби до укр. гр.-кат. церкви св. Івана Хрестителя і на цвинтар св. Івана Хрестителя в Сиракюз. — В. Й П.!

В. Осухівський, секр.

Дня 26. листопаду 1945 р. помер у 54. році життя

ІВАН КРИВОШИНА

член відділу 147 У. Н. Союзу в Алентавн, Па.

Покійний роджений в селі Станиславчик, повіт Радехів, Західна Україна. До відділу вступив у 1924 році. У відділі занимав уряд надзирателя хворих довгі роки. Полишив у смутку жену Катерину, дві подружені дочки: Софію і Марію, 3 синів: Володимира, Теодора і Йосифа, та 3 внуки.

Похорон відбувся 29. листопаду з дому жалоби до церкви Пр. Діви Марії в Алентавн при участи родини, приятелів і членів Бр. св. Арх. Михаїла і на укр. правосл. цвинтар на Фулертон Еве. — В. Й. П.!

І. Федорак, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУВАННЯ

Михайло Мартинюк, з Іванівки, коло Теребовлі, пошукує свою маму **Анну**, братів **Василя**, **Миколу**, **Володимира й Степана**. Вони давніше були в Монтреалі, десь на Гоган ст. Адресувати: **M. M., Ukrainian Camp, Rimini, Italy.**

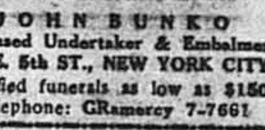
Качорівський Володимир із Слобідки Стр., коло Теребовлі, пошукує рідню **Качорівських і Побережних**, які перебували десь в Алберті, у Канаді, як рівнож **Марусю Енді**, з дому **Іванчук**. Звертатись на адресу: **UNRRA, Rosenheim, Bavaria, Germany.** Обширніші інформації в Тео. Мерещака, зо Збаражчини, 363 Іст 10-та вул., Ню Йорк.

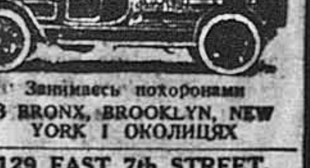
Марія Олійник пошукує в Америці **Степана Олійника**, з села Олесин, повіт Бережани. Писати: **Maria Olojnyk**, 190, rue. Pont-s-mousson, 190, Montigny les Metz, Moselle, France.

Стельмах Зиновій, син Йосифа, із с. Золотники, пов. Підгайці, шукає **Франца й Марту Дереняк** і їх дітей, а також **Стельмаха Йосифа**; **Бойківський Петро**, син Миколи, теж із Золотник, шукає **Володимира Возьного**, незнаної адреси, і **Михайла Бойківського** з Канади; **Сарапук Петро** з Золотник шукає **Франка Дереняка**; **Сень Роман** з Золотник шукає **Кошнтаря з родиною Щурдела** з Вишнівчика. Він колись мешкав у Дітройті; **Било Павло**, с. Василя, з Зарваниці, пов. Підгайці, шукає **Цілінського Петра**, що перебував в Церно-Цопа (?) в Зл. Державах. Адреса усіх тих, що пошукують така: **Lager Rothenbach, a. d. Pegnitz, Bayern, Germany.**

ТАРЗАН, ч. 1292, Пан кличе.

Після поразки, яку сторожі потерпіли від Тарзана й Джени, вони повтікали.

Незабаром явився Дорк, вклонився Тарзанови й сказав: „Мій пан передає поздоровлення і хоче побачитися з Вами".

Потім вже й Губерт явився. Тарзан вказав на Джену і поважно заговорив до Дорка й Губерта: „Як би якенебудь кривда сталася Джені, ви будете відповідальні за це й заплатите своїм життям".

Дорк і Губерт обмінялися значучо поглядами. Вони ніколи не вірили, щоб Тарзан міг повернутися живим.